

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnštvo in ekspedijer v
„Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 298.

V Ljubljani, v četrtek 30. decembra 1897.

Letnik XXV.

Vabilo na naročbo.

S 1. januarjem pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnštvo „Slovenca“.

Državni zbor zaključen.

S to vestjo nas je presenetilo današnje jutranje izdanje dunajskega uradnega lista. Ta vest sicer ni prišla nepričakovano, kajti že davno so se pečali razni listi s to mislijo in pred nekaj dnevi so tudi uradni listi prorokovali, da je v kratkem pričakovati najvišjega odloka, s katerim se zaključuje trinajsto zasedanje državnega zbora. To zaključenje je že tretje v letošnjem letu. Dne 12. januarja letos se je zaključila najstarejša sesija, ki se je pričela 9. aprila 1891, in ob enem so bile razpisane nove volitve za državni zbor. Novoizvoljeni poslanci so se sošli na Dunaju dne 27. marca; s tem pričelo se je dvanaajsto zasedanje, ki

trajalo le nekaj dni več nego dva meseca, namreč do 2. junija. Predčasno zaključenje te sesije je povzročila nemško-liberalna, nacionalna in socialno demokratična obstrukcija. V enakem znamenju se je 23. septembra pričelo trinajsto zasedanje državnega zbora, ki je toraj z včerajšnjim dnevom tudi že zaključeno. Imeli smo torej v nesrečnem letu 1897 tri zasedanja, mej tem ko je trajalo najstarejše zasedanje pet let in devet mesecev. In kaj se je storilo v blagor avstrijskih tlačenih narodov? Z mirno vestjo lahko rečemo, da — nič. Z otvoritvijo dvanajstega zasedanja je prišlo res v zbornico lepo število za ljudski blagor vnetih mož, ki so takoj s početka napeli vse svoje moči ter postavili dokaj predlogov v korist zatiranih stanov, toda tolpa divjih kričočev je vse preprečila, zaman je bil ves trud in napor. Vzroki, da se je tudi trinajsto zasedanje zaključilo tako predčasno, so mnogoteri, ki vsi izvirajo iz rogoviljenja obstrukcionistov. Jeden poglavitnejih pa je gotovo namera sedanje Gautscheve vlade doseči spravo mej slovanskimi in nemškimi narodi ter na ta način omogočiti redno parlamentarno delovanje. Ker se pa nahaja mej pogoji nemških strank, pod katerimi so voljne sodelovati v državnem zboru, poleg zahteve po spremembi jezikovnih naredb tudi zahteva, da se odstrani sedanje predsedstvo poslanske zbornice, ki je bilo nemškim liberalnim strankam trn v peti, je bilo potreba zaključiti zasedanje in s tem omogočiti novo volitev zborničnega predsedstva. Desnica je bila na to iznenadenje popolno pripravljena, ker je vedela, da v sedanjih razmerah ni bilo pričakovati ničesar dru-

zega. Jedno dobro posledico pa ima vsekako to zaključenje. Desnica in vlada imata namreč proste roke glede najvažnejih vprašanj, glede katerih ste prišli v navskrižje z levičarji. Mej te pa spadajo v prvo vrsto jezikovni naredbi, lex Falkenhayn in sprememba zborničnega predsedstva.

Naša organizacija.

Iz Kozjega na Štajerskem.

Veselo poročilo vam danes sporočam iz trga Kozje, ki je od sveta precej odločen in le malokomu znan, akoravno je le kake dve do tri ure od kranjske meje oddaljen. Pri nas je dozdej vse dremalo, ni bilo do letošnjega leta nobenega društva v celem velikem kozjanskem okraju. Letošnjega leta osnovali smo gospodarsko bralno društvo v Kozjem, katero izvrstno napreduje v prid našega trga in okolice. A že pri prvem zboru gospodarsko-bralnega društva slišali so se glasovi o potrebi katoliško-političnega društva za naš okraj.

Dolgo ni bilo ničesar, zato smo se tem bolj razveselili, ko so nam došla pred Božičem vabila k osnovalnemu zboru v Kozje na dan 27. decembra. Vabila niso romala po našem okraju zastoj. Bilo jih je razposlanih kakih 80, a privabilo je vnetih poslušalcev kakih 250, tako, da so bili prostori narodnega gostilničarja gospoda Gučka prenapolnjeni. Prvi povzame besedo č. g. Tomažič, načelnik okrajnega zastopa kozjanskega, ter z naidušenostjo govori blizo jedno uro o pomenu in namenu katoliških političnih društev. Omenja postanek teh društev in žalostnih časov izključno nemško-liberalnega go-

LISTEK.

Dr. Friderik Dittes.

(Spisal A. P. Korošec.)

(Konec.)

Dittes si je vedel pridobiti v Avstriji tudi državnozbornski mandat. Tudi v državnem zboru je pokazal svojo globoko mržnjo do oznanjevalcev katoliške vere. V seji dne 28. aprila 1874 l. je govoril cinično o samostanih, rekoč: »Ako bi me kedaj pot pripeljala do nebeskih vrat, obetam Vam, da bom izvestno prej pogledal, ali je notri mnogo redovnikov in popov, in ako bi temu res bilo tako, — česar pa se nikakor ne nadejam — bi se pri vratih obrnil in dosledno rajši šel k hudiču, nego da bi v nebesih z redovnikom skupaj stanoval«. Ko je bil Dittes že upokojen, se je vedno trosil svoj duh med učitelje na različni način. Nastopal je tudi kot govornik na učiteljskih zborovanjih. Na graškem učiteljskem shodu l. 1886 je kar obsipaval duhovnike z mnogovrstnimi lepimi priimki. Imenoval jih je »hartnäckige Kampföhne, Friedensstörer, Grobschmiede, Gaukler, Taschenspieler, kaltherzige Schacherer, kalte Fratzen, Rückwärtsler, Räuber, schwarze Coalition«, in duhovništvo je skratka obdolžil, da v njem tiči največje sovraštvo do sole. Taki izrazi v naši dobi vlečejo, ko se vsakdo rad krepko izraža! Njegovi učenci so se poprijeli v izražanju Dittesovega bontana, in če ga ne presegajo v takih surovostih, to je gotovo, da

tudi za njim ne zaostajajo. Ako bi katoliško duhovništvo slavilo moža za velikana, ki bi z enakimi izrazi obsipaval učiteljstvo, kakor Dittes duhovništvo, kaj bi si učitelji mislili o duhovnikih? Gotovo in po vsej pravici bi rekali, da so duhovniki sovražni učiteljstvu. In kaj si naj duhovniki mislijo o učiteljih, ki slavijo Dittesa? Ne sliši se rado, ako sodijo duhovniki v enakih zadevah ravno tako kakor učitelji.

Dittes sovraži duhovnike, ker sovraži tudi vsako pozitivno vero. On ne pozna namena človekovega, kakor smo že slišali. Katoliške dogme imenuje »die Hirngespinnste und Satzungen einer veralteten Dogmatik«. Različna verstva si razlaga tako-le: »Obraznost domišljije je ustvarila vse bajeslovje, ves svet bajk in pravljic z velikani in pritlikovci, duhovi in hudiči, sploh vse oblike praznoverja in verstva«. Ker Dittes misli, da mora biti vsak učitelj njegovega naziranja v verskih rečeh, zato izjavlja »ein bekennnisstreuer und eifriger Seelsorger« kann mit einem pädagogisch gebildeten und gewissenhaften Lehrer nicht zusammenarbeiten, ohne dass sie einander gegenseitig direct oder indirect befehlen«. Po njegovem mnenju naj bi učitelji tudi veronauk prednašali, ne da bi jih cerkev nadzorovala. Dokler pa se to ne da doseči, »dokler bo vera še pod duhovniško diktaturo, naj se veronauk popolnoma izključi iz sole«. To so Dittesove »dogme«, katere prednaša v svojih spisih v različnih nujancah, sedaj jasneje, sedaj temneje. Ker je zadnji (III.) zvezek »Katoliškega Obzornika« že

tudi dovolj očividno osvetlil sovraštvo Dittesovo nasproti vsakemu verskemu izpovedanju, zato ne maramo prisašati še več citatov. Sicer pa se že tudi iz tega, kar smo povedali, lahko razvidi resnica naših trditev.

Ko je bil Dittes vpokojen in se je poslavljaj od pedagogije, tedaj je tudi zaklical svojim nasprotnikom besede: »Prepozno! Ne morete več uničiti, kar sem ustvaril!« Mi smo trdno prepričani, da se to ne bode uresničilo, ampak da bo se dalo uničiti, kar je ustvaril, a to je istina, da se bo dalo težko in le polagoma uničiti, kar je ustvaril. In Dittes je storil mnogo hudega. Svoje sovraštvo do vere in duhovnikov je znal vcepiti po svojih spisih in govorih tudi mnogim učiteljem. Dittesov duh je sedaj na krmilu med avstrijskim učiteljstvom, ako smemo soditi po njihovih glasilih. In kdo more zabraniti učitelju, da svoje mržnje do vere ne kaže tudi v soli? V vsakem predmetu se mu ponuja v to svrhu stotera prilžnost. Kakoršen je učitelj, takšen duh vlada v soli. Nevarnost za versko vzgojo je torej velika, dokler bo vladal med učiteljstvom Dittesov duh, dokler se bodo učitelji klanjali Dittesu kot velikanu med avstrijskimi učitelji. Dittesovo delo bo se uničilo, kadar bo izginil njegov duh iz učiteljskih krogov. A to bo se moglo storiti le z glasnim zahtevanjem po odločni in strogi verski vzgoji od strani cerkve ter starišev, z dobro voljo in zdravo pametjo učiteljstva ter od strani države s preosnovanjem učiteljisc.

podstva, govori o Beustu, brezvernem protestantu, ki je pritiskal Slované na steno, a preganjal tudi katoliško cerkev. Omenja zvičajno Schmerlingovo volilno geometrijo, ki je v prid Nemcem, a krivična Slovanom — volili so le liberalce. Zato ustanovljala so se katoliška politična društva v prvi vrsti, da se ljudstvo pouči, za kaj se gre, in da voli za poslance moške, zveste katoliški veri in slovenskemu narodu. Bili so tedaj zmedeni časi, a nič manj žalostni in zmedeni časi, pravi govornik, so nastopili zdaj. V nevarnosti ste nam dve najdražje reči: sveta vera beseda materina. Vsa razdivjana brezverska druhal nemških nacionalcev in liberalcev v zvezi s sociji buta v Slované, hoteč jim vzeti vero in narodnost ter preko njih pripraviti most do Adrije Prusom. Zato je potrebno, da se združimo katoliški slovenski moške in pomagamo sohe tega mostu podirati, kar bo vselej storilo in delalo danes novo se rodeče katoliško politično društvo kozjansko.

Vidno ginjeni poslušali so poslušalci govornika in mu izražali ob koncu svojo zahvalo.

Po tem govoru prebiral in razlagal je navzočim č. g. kapelan Fr. Muršič društvena pravila. V svojo razlago vpel je vrli gospod marsikatero zanimivo prigodbo in navzoči so z velikim veseljem pritrdili, da so pravila dobro in premišljeno sestavljena, katera bodo zdaj potovala na c. kr. namestništvo v Gradiču.

H koncu še predlaga prvi govornik, da naj se odpošlje gospodu dr. Šusteršiču v Ljubljano brzojav in izrazi veliko veselje nad tem, da se v tako resnih in nevarnih časih naši kranjski brati spravljajo in je radostno upanje, da bo kmalu na vsem Slovenskem mir in sloga in bo zmaga z nasprotniki naših idej s tem gotovejša.

Burno so pritjevali tem besedam vsi navzoči. Zadovoljni smo se potem razšli z željo, da se bomo kmalu sešli pri prvem shodu katoliškega političnega društva za kozjanski okraj in v to nam Bog pomozil!

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. decembra.

Sprememba jezikovnih naredb. Praška „Politik“ je pričela včeraj objavljati najbrže daljšo serijo člankov iz peresa nekega člana gospodske zbornice, baje dvornega svetnika Rande, ki imajo namen dokazati, da se češkemu narodu ne bode zgodila posebna krivica, ako se jezikovni naredbi nekoliko omilita, posebno kar se tiče znanja obeh deželnih jezikov pri čeških uradnikih. V prvem delu dokazuje avtor, da je popolno jalova trditev nemško-liberalnih in nacionalnih kričarjev, češ da jezikovni naredbi škodujeta narodnemu pravu čeških Nemcev. To očitje je neumestno že iz tega vzroka, ker se v naredbah prav nič ne govori niti o nemškem, niti o češkem jeziku, marveč imata le namen brez vsake razlike uravnati enakomerno jezikovne razmere obeh deželnih jezikov. Nadalje se dokazuje, da Badenijska vlada ni izdala nikake nove določbe, ki bi ne bila že utemeljena v državnih zakonih, in bi torej češki Nemci prav ničesar ne pridobili, ako bi vlada na mah preklicala obe izdani naredbi. Sprememba je torej mogoča le ustavnim putem, ker le tako je mogoče spremeniti obstoječe zakone. Potem pa jame razmotrivati vprašanje: jeli potrebno, da so večji vsi uradniki na Češkem obeh deželnih jezikov? Na to vprašanje odgovarja v tem smislu, da je sicer načelno treba zahtevati znanje obeh deželnih jezikov, vendar pa se smé dovoliti neki odstotek uradnikov, katerim ni znanje obeh jezikov neobhodno potrebno. Določi naj se torej, da mora 10 odstotkov nemških uradnikov biti večjih češčine, vice versa pa 10 odst. čeških uradnikov nemščine. S tem bode ustrezno vsem potrebam in zahtevam obeh narodnosti. Ti uradniki se potem porazdele v čisto češke, oziroma nemške okraje, ostali, obeh jezikov zmožni uradniki pa v mešane okraje. Tak način razdelitve je mnogo praktičnejši, nego predlagana razdelitev Češke v tri dele. Zaključuje pa se ta članek z naslednjimi besedami: Upajmo, da se konečno umakne strastni boj proti jezikovnim naredbama, čegar deloma revolucionarne oblike so bile nevarne državnemu redu in žalijo dinastične čute, mirni, trezni razsodbi, in da se na označen ali jednak način doseže sporazumljenje v blagor Češke, Avstrije in skupne monarhije.

Nižjeavstrijski deželni zbor je včeraj soglasno vsprejel predlog češkega renegata dr. Kolisko, sedaj seveda jeden najbolj zagrizenih nemških nacionalcev, čegar oče je bil še trd Čeh. Po tem predlogu se uvede torej nemščina kot učni jezik v vseh ljudskih in meščanskih šolah Nižje Avstrije in za vselej iztrebi češčina kot učni jezik na vseh sicer jako maloštevilnih čeških šolah, ki so si jih ustanovili po daljšem trudu naši bratje Čehi na Dunaju. Deželni zbor je torej odobril to pretirano zahtevo jednega najzagrizenejših nasprotnikov slovanskih narodov, toda nadejamo se, da ta zakon ne bode dobil najvišjega potrjenja, ker nasprotuje določbam § 19. državnih osnovnih zakonov. Značilna pa je včerajšnja razprava o tem predlogu vsled tega, ker se je moralo priznati, da tvorijo slovanski prebivalci štiri odstotke vsega nižjeavstrijskega prebivalstva, katerim se torej nikakor ne sme odreči vsaka pravica rabe njihovega jezika. Ako bi hotel nižjeavstrijski deželni zastop količjak pravično postopati, moral bi pustiti slovanskemu prebivalstvu v tej kronovini vsaj približno toliko pravic, kakor jih uživajo skoro v enakem razmerju k slovenskemu prebivalstvu Nemei v naši kranjski kronovini.

Dogodki na Vzhodu. Poleg vseh evropskih velevlasti, ki se več ali manj vmešavajo v najnovejšo zadevo, v katero so najbolj zapletene Nemčija, Anglija in Rusija, se pripravljajo na izvenredne dogodke tudi razne azijske države in državi, mej temi posebno Kitajci in Japonci. Najbolj živahni so poslednji. Nekatere japonske stranke bi rade kar na mah zavrnile nasprotnika in zahtevajo, da se takoj pokaže vsa japonska sila, drugi so pa nekoliko previdnejši in hočejo čakati ugodnejše prilike. Zmešnjava na japonskih tleh je vsled tega velika. „Times“ poročajo o tem iz Kobe, da je vlada razpustila državni zastop, vsled česar je navstalo mej strankami veliko razburjenje. Vojaška stranka zahteva aktivno postopanje. V vojnem in mornaričnem oddelku se vse giblje. Vojne ladije se zbiraajo pri Nagasaki. Vihar preti vzhodni Aziji, ako se v pravem času zadeva mirnim potom ne poravna.

Kuba je dobila te dni svoje ministerstvo, ki je določeno v nedavno razglašeni deželni avtonomiji, s katero niso zadovoljni vsi kubanski prebivalci. Več načelnikov vstaških strank je namreč nadjalo se, da dospo po daljših bojih do kakih ugodnih in mastno dotiranih mest. Ravno vsled tega se pa še nahaja na otoku nekaj vstaških čet, ki se nikakor ne marajo vdati na milost in nemilost, ako-ravno bi morali vedeti, da ničesar več ne opravijo, ker so v veliki manjšini napram vladnim četam in se je že tudi velik del prebivalstva zadovoljil in spravi s špansko vlado. Te dni so vladne čete vjele jednega glavnih vstaških voditeljev, Rivaró, ki je bil pravi naslednik Macejev. Ta mož kaže sicer še precej poguma in je izjavil, da se bodo vstaši borili tako dolgo, dokler si ne pribore popolne neodvisnosti Kube. Do tedaj bo pa preteklo dolgo časa.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. decembra.

(Za vzajemno delo!) Zagrebški „Obzor“ objavlja komunique slovenskih državnih poslancev ter dostavlja: Državni zastupnici su liepo započeli, a sada treba, da u tom duhu nastave i sretno dovrše zastupnici na zemaljskom saboru. Quod felix faustumque sit!

(Iz deželnega zbora.) Sinočni »Narod« objavlja našo notico glede volitve poslanca Hribarja v finančni odsek ter dostavlja: Tudi nam se zdi, da ni potrebno komentara. Čudimo se le v toliko, da se »Slovenčeva« stranka, kadar imamo mi mej sabo kak domači prepir, vselej mej nas vsili, samo da bi prepir še bolj zanetila. To pač kaže, kako ti gospodje teško čakajo, da bi naša stranka poginila, in da je njihov končni smoter vselej in povsod ta, ugonobiti našo stranko. Tudi pri ti »zanimivi« volitvi v finančni odsek se je to očitno pokazalo in dobro bode, da si to ravno v ti dobi prav živo v spomin zapišemo. — Temu nasproti konstatujemo, da se naša stranka ni nikomur vsiljevala, marveč je le po posl. Hribarju lojalno izraženi želji lojalno vstregla ne z ozirom na kak strankarski namen, marveč s celokupnega slovenskega stališča, da se od slovenske večine pokaže nezaupanje renegatu Schwegelnu in da se mu odvzame poročilo o deželnem proračunu.

(Osebnosti.) Novi tržaški namestnik grof Goess prevzame vodstvo namestništva dne 31. t. mes. — Bivši koroški deželni predsednik baron Schmidt se preseli na Volovsko, kjer ima svojo vilo.

(Dnevni red) občinskega sveta izrednej seji, katera bode v petek, dne 31. decembra 1897 ob petih popoldne v telovadnici I. mestne deške petrazrednice v Komenskega ulicah. 1. Predsedstvena naznana. 2. Dopolnilne volitve po jednega člana: v finančni odsek, v šolski odsek, v odsek za olepšavo mesta, v odsek za ustanovitev mestnega godbenega zbora. 3. Finančnega odseka poročilo o škontraciji mestne blagajnice dne 15. decembra t. l. 4. Stavbenega odseka: o oddaji arhitektonsko-kiparskih del meščanske imovine; o izvršeni popravi lesenega utrjenja Gradaščičinega obrežja. 5. Finančnega odseka: o prošnjah treh magistratnih uslužbencev za podporo; o predlogu v zadevi priznanja nagrade šolskemu slugi Martinu Svetetu; o prošnjah hišne posestnice Franje Ravniharjeve v Špitalskih ulicah in hišnega posestnika Leopolda Tratnika na sv. Petra cesti v zadevi izplačila dovoljenega jima 30dst. posojila; o dveh prošnjah za podporo iz potresnega zaklada. 6. Stavbenega odseka: v zadevi nadzorstva gradnje topničarske vojašnice; v zadevi stavbenega vodstva pri poslopju meščanske imovine 7. Regulačnega odseka poročilo o novej ponudbi posestnika Petra Strele glede odkupa njegove hiše št. 1 pred škofijo.

(Iz Postojine.) Kot dostavek k včerajšnjemu poročilu o tukajšnjem shodu sprejmite še nastopno: Gospod šolski vodja Primožič je z ozirom na to, da v celi Notranjski ni nobene srednje pa tudi obrtne šole, stavlil sledeči predlog: Chod pričakuje, da bode naša poslanca delovala za ustanovitev šol z materinim učnim jezikom na Notranjskem, ki so pripravne zboljšati njegovo materijelno stanje in mu podati sredstev, da se dvigne na ono stopinjo omike, ki je drugim narodom v toliki meri že toliko časa pristopna.

(Dopisnice v poštnem prometu) Do sedaj so bile dopuščene v poštnem prometu zasebne dopisnice le tedaj, ako so nosile nemški naslov „Correspondenzkarte“ na prvem mestu, dopisnic s samo nemškim naslovom pa pošta ni odpošljala. Sedaj je pa trgovinsko ministerstvo odredilo, da sme stati nemški naslov tudi za nemškim in da se odpošljajo tudi dopisnice brez nemškega naslova, vendar pa morajo biti poslednje frankovane tako, kakor navadna pisma.

(Z Bleda.) (Jezero zamrznilo.) Na sv. Štefana dan se je začelo oglašati sicer mrtvo in tiho jezero. Sumelo in pokalo je na površini, kakor bi se bila voda kregala z mrazom, ko jo je vklepal v trdi oklep. Jezero je namreč na površju bilo malo nemirno, ker je vlekla sapa od Babjega zoba sem. Od mraza so se delale kristalne šibice na površju, ki so se hotele združiti v ledeno skorjo, pa predno se je to dovršilo, razdril je vsakokrat valček zledenje; ledene ploščice so se neprenehoma delale in lomile, voda je takoj zalila majhne razpoklinice, in zopet so se otrdile, dokler jih ni prihodnji valček zopet zlomil. Ko je tako pokalo in škripalo v jezeru, zdelo se mi je, kot bi na tisoče žab regljalo v vodi v nevtrudnem zboru. Na sv. Janeza dan je bil že precejšen kos pod cerkvijo zamrznjen, in led se je sledeča dva dneva raztegnil daleč proti bohinjski strani, le tu in tam puščajoč kaj vode. Blejska nadepolna mladina ni mogla dočakati, da zamrzne celo jezero; planila je na led, ko ga je ugledala. „O svetem Štefanu morajo priti tesarji, da naredé most na otok!“ pravi Blejec. Kajpada! O svetih treh kraljih se hočemo peljati s sanmi na otok. — Sedaj pa leži jezero že mirno pred nami, prozorno kot steklo, čisto kot kristal, gladko, da nogé izpod naša, ter vabi: evo vam mojega čistiljivega hrbta, blagovolite se malo podrsati po njem!

(Božična veselica.) Dne 28. t. m., ob 4. uri popoldne, vršila se je v prostorih gospoda Jožefa Tavčarja v St. Jerneju božična veselica. Šolski otroci so peli božične pesmice in so deklamovali. Preč. gospod dekan Anton Fetič-Frankheim je razložil v lepem govoru začetek in pomen božičnega drevesca, katero je stalo lepo okrašeno v dvorani. Obdsovanih je bilo 16 dečkov in 18 deklic z vso obleko. Navzoči so bili dobrotniki, stariši obdarovanih otrok in lepo število odličnih gostov. Največ zaslug za to delo krščanskega usmiljenja si je pridobil naš prečastiti gospod dekan; gospod kapelan Anton Jarc je preskrbel pesmice in napeve. Dobro je izuril v petju

in deklamovanju otroke gospod učitelj Karol Trost. Darovali so v ta namen: „Slavna slovenska posojilnica v St. Jerneju 30 gld., krajni šolski svet 20 gld. in drugi dobrotniki okrog 70 gld. Vsem naj Bog stotero povrne. Šolska mladina bo za nje molila.

(Zdravje v Ljubljani) od 19. do 25. decembra. Novorojenih 21, vmrlih 20; med njimi za jetiko 5, vnetjem sopilnih organov 2, za različnimi boleznimi 13; med njimi je tujcev 8, iz zavodov 12. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za tifuzom 1.

(Okrajni cestni odbor škofjeloški) je volil načelnikom posestnika Gašp. Čarmana iz Skofje Loke, namestnikom Jakoba Jelovčana iz Stare Loke.

(Umrli) je 27. t. m. v Mariboru vpokojeni nadučitelj Fr. Regulac, star 97 let. Služboval je nad 50 let; med njegovimi učenci sta bila tudi slavni slavist Miklošič in sedanji prevzvišeni knez nadškof goriški dr. Missia. Pokojnik je bil v vsakem oziru vrl značaj. — Zadnji petek pa je umrl v Ptuj tamošnji ravnatelj ljudske šole Ferik.

Društva.

(Slovenska krščansko socialna delavska „Zveza“) je priredila na sv. Stefana dan „zabavni večer“. Vabilo je reklo: „v korist društveni zastavi“. Že res! a ob enem je bil združen še drug namen. Za sv. Stefanom pride praznik sv. Janeza Evangelista — to smo imeli vsi pred očmi tisti večer. Dvorana novega „Katoliškega doma“ je bila polna do zadnjega kotička, najmanj polovica ljudij pa je morala oditi, ker niso dobili prostora. Pritisk je bil tako velik, ker so vsi vedeli, da hočemo poslati in pozdraviti Evangelista. Ves večer je bil zabaven. Gosp. predsednik „Zveze“ Karol Pollak je kot za vvod pozdravil navzoče, posebe vile Zagorce, ki jih je prišlo tako lepo število (veleč. g. župnik Gross, č. g. kaplan Skrijanc in 14 drušvenikov!) in zastopnika konsumnega društva v Cerknici, č. g. kaplana Lavrentiča, potem pa v zelo lepih besedah ob kratkem narisal pomen in namen „Zveze“, povdarjajoč, da je „Zveza“ staro, ob enem pa tudi novo društvo; staro, ker spoznava krščanske resnice kot vodilne zvezde; novo, ker se bori zoper nove zmote in sovraznike. Kaj izvrstno je na koncu pripomnil, da bo „Zveza“ stala na dveh trdnih kamenih: na krščanski poniznosti, in pa — krščanski odločnosti. — Navzoči so z vidnim zanimanjem in hvaležno poslušali iz srca prihajajoči nagovor. — Komični prizor g. Urbančiča Podgrajskega — potovanje na severni tečaj — je vzbudil mnogo smeha. Bili so pa res izborni dovtipi! Poslušali bi bili radi še celo uro, ako bi nam bil g. predstavljalec na vsestransko ploskanje hotel ustreči. — Z navdušenjem je bil vsprejet tudi prolog, ki ga je zložil za ta večer č. g. Prelesnik. Govoril ga je odbornik „Zveze“ g. Pip z ognjem, navdušeno. Gledali smo ves čas proti vratom, kod in kedaj se prikaže slavljeneč, toda „njega ni, njega od nikoder ni!“ — Sele po 9. uri pride. Navdušeno pozdravljen! Prolog se še jedenkrat govori, godba zaigra, štirje čvrsti močje dvignejo godovnjaka kvišku. Bilo je res srčno veselo! Evangelist pa je povedal, da ni ga slavlje čisto nič ne dirne, in da mu je vse jedno, če mu vpijejo „Živio“ ali pa če bi pljuvali nanj — on hodi svojo pot dalje! Le na osebe ne zaupati! Maledictus qui confidit in hominibus! — zaupati marveč načelom, ki so nespremenljiva. — Kaj lepo je proslavljal zasluge Evangelistove g. Gostinčar, seveda v nenavzočnosti njegovi. Govorili so tudi Zagorci — burno pozdravljeni. G. Ziller je predlagal udanostno izjavo sv. Očetu za biserno sv. mašo, kar se je согласно sprejelo. — Prijazno je sodeloval „Zvon“, pri vsaki točki srčno pozdravljen. — Konec: tombola. — Od 6. ure zvečer skro do polnoči je bila dvorana polna, dokaz, da so se navzoči res zabavali.

(Izkaz) onih, ki so se v prid družbe sv. Cirila in Metoda odkupili noveletnih voščil: Dragotin Zagar, dež. blagajnik 2 kroni; Marija Petrovič, fin. oficijala soproga 1; V. Rohman, tovarnar 2; I. Vrhovnik, trnovski župnik 4; rodbina Lozarjeva 2; Karol Cotman, c. kr. sodni pristav 3; I. M. jač, trgovec 1; Urban Zupanec, trg. poslovodja 1; Al. Zebre, c. kr. sod. pristav 1; Jurij Auer, zasebnik 4; I. Krejči, trgovec, z rodbino 2; Jan Pribil, ravn. nam. banke „Slavije“ 2; Al. Golob, knjigovodja 1; Avg. Stamear, uradnik banke „Slavije“ 1; I. Kobal, carinski kontrolor 1; I. Hrast, tajnik mestne hran. 1; I. Trček, trg. potnik 1; I. Češnik, trg. sotrudnik 1; Francišek Pretnar, hranila. blagajnik 2; V. Petričič, veletržec itd. 4; dr. Alojzij Kokalj s soprogo 2; Avgust Pucihar, tiskarn. uprav. 1; omizje pri „Maliču“ 3; omizje pri „Alešu“ 3; Purfelinski 2 kroni.

Šentjakobsko-trnovska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda.

(V korist družbe sv. Cirila in Metoda) oprostili so se voščil za praznike in novo leto na Vrhniki: dekan Lovro Gantar in rodbine: Bričaja, Flisova, Grudnova, Kavčičeva, Kotnikova, Komotarjeva, Lenarčičeva, Leustikova, Maroltova, Pour-

jeva, Požarjeva, Mihael Tomšičeva, Ivan Tomšičeva, Tersarjeva in Vidičeva.

(Odbor Sentjakobsko-trnovske ženske podružnice sv. Cirila in Metoda) omislil si je oglednice, predstavljajoč Ljubljano, fotografirano raz stolpa trnovske cerkve. Prodajajo se pri trdkah Bonač, Petrič in pri g. Češarku. Slika je g. Davorin Rovšek prepustil brezplačno.

(Odbor efektne loterije) društva za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani naznanja slavnemu občinstvu, da se bode srečkanje efektne loterije vršilo leto pozneje. Do takrat se bo razpečevanje še ne razprodanih srečk nadaljevalo.

Odbor.

(„Narodna čitalnica“ v Kranju.) Vabilo na „Silvestrovo veselico“, katero priredi „Nar. čitalnica“ v Kranju v petek, dne 31. dec. 1897 v svojih prostorih. Vspored: 1. Ona me ljubi! Vesela igra v dveh dejanjih. 2. Prosta zabava. Vstop dovoljen je drušvenikom in po njih vpeljanim nečlanom. Zunanji gosti dobro došli! Začetek ob pol 9 uri zvečer. Vstopnina članom 20 kr., nečlanom 50 kr. za osebo. K obilni udeležbi vabi najuljudneje odbor.

(Sloven. bralno društvo v Kranju) priredi v petek, dne 31. decembra 1897. l. „Silvestrov večer“. Vspored: 1. J. pl. Miletič: Tamburica, koračnica; 2. V. G. Brož: Milica, polka mazurka; 3. A. Ozibulka: Štefanijina gavota; 4. V. G. Brož: Pod Dubovcem, koračnica; udarja tamburaški zbor. 5. Zmešnjave, šaloigra v jednom dejanju. 6. Polnočni govor. Začetek točno ob pol 9. uri zvečer. Vstopnina članom 20 kr., nečlanom 40 kr. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Vabilo na V. občni zbor kmetijskega bralnega društva v St. Vidu na Dolenjskem) v nedeljo dne 9. jan. 1898, ob 4. uri popoldne v čitalničnih prostorih. Dnevni red: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Volitev odbora. 4. Volitev preglednikov računov. 5. Posamezni predlogi. — K mnogobrojni udeležbi vabi č. p. n. drušvenike odbor.

(Šaleška čitalnica v Šostanji) vljudno vabi k XVI. rednemu občnemu zboru, kateri se skliče na 3. januarja 1898 ob 4. uri popoldne z navadnim sporedom.

Narodno gospodarstvo.

Zavarovalnice za govedo na Goriškem.

Misel na zavarovalnice za govejo živino ni nova. Preteklo je že 10 let, odkar mislijo zivinorejci na zavarovalnico. Leta 1887 je kmetijsko društvo v Gorici prejelo v presojo od osnivalnega odbora v Sempasu poslana pravila za ustanovitev zadruga „vzajemna zavarovalnica govéde“. Kmetijsko društvo je nasvetovalo nekatere spremembe, v obče pa pohvalilo pravila in podjetju zagotovilo moralno podporo. Voditelj gibanja je bil takratni kaplan č. g. Janez Klobovs. Volitev v odbor je bila nesrečna in koristna namera je zaspala.

Tekočega leta je za blagor naroda vneti in vspešno delujoči gospod kurat v Biljah pri Gorici priredil (poleg italijanskih) „pravila vzajemno podpornega društva za zavarovanje goveje živine v Biljah.“ O. kr. namestništvo je ta pravila potrdilo dne 9. velikega srpana 1897 pod št. 16.201. Delokrog društva obsega kuracijo Bilje, tri katastralne občine s 1900 prebivalci. Kmalu pa so se začele oglašati razne občine za pojasnila glede ustanovitve zavarovalnice. To je nagnilo kurata č. g. Ivana Rojca, da je naprosil za sodelovanje župnika in deželnega poslanca Bl. Grča. Sklicala sta shod zivinorejcev, da bi se posvetovali in sestavili enotna pravila za ustanovitev zavarovalnic po vsi deželi.

Shod se je vršil v Gorici dne 15. novembra t. l. Imel je zaželjeni vspeh. Na shod je prišlo mnogo županov in drugih zivinorejcev iz okolice, mnogo učiteljev in duhovnikov in deželni poslanci č. gospodje Blaž Grča, dr. Tuma, prof. Ivan Berbuč in Anton Klančič.

Shod si je izvolil predsednikom g. Grčo in zapisnikarjem nadučitelja g. Ant. Rustija. Predsednik raztolmači namen shoda in potrebo zaveze nameranih krajin zavarovalnic, potem naprosi č. gosp. Iv. Rojca, da pojasni pravila zavarovalnice v Biljah. Razgovora so se udeležili mnogi gospodje, posebno deželni odbornik dr. Henrik Tuma. Konečno predsednik predlaga, naj shod izvoli odbor, ki bo vse nasvete pretresal in sestavil pravila za krajne zavarovalnice in za zavezo.

V odbor so bili soglasno izvoljeni: za goriško okolico: dr. H. Tuma, deželni odbornik; č. g. Iv. Rojec, kurat in Iv. Zavnik, posestnik. Za Brda: gg.: I. Tonzari, posestnik v St. Mavru in A. Klanšek, posestnik v St. Ferjanu. Za Gore: gg.: I. Mašera, vikarij v St. Mavru; Ant. Rustija, nadučitelj v Sempasu; Jakob Rejec, župnik v Čepovanu in Fr. Gor-

jup, posestnik na Vrhu pri Kanalu. Za Kras: gg.: Ig. Križman, učitelj in Jožef Pavletič, oba v Gabrijah. Za Vipavsko dolino: gg.: Bl. Grča, župnik in dež. poslanec in Jožef Pavlica, župan v Ribembergu. Odbor je odbral ožji odbor in ta je naprosil dež. odbornika dr. H. Tuma, da preskrbi iz drugih dežel pravila, da se morda uporabijo za naše zavarovalnice in za zavezo. Ožji odbor je imel sejo dne 9. dec. t. l. in je pripravil gradivo in predloge za odbor, ki bo imel sejo dne 30. decembra 1897.

Vsak kmet že pozna važnost zavarovalnic zoper nezgode. Večina tudi kmetiskih hiš je že zavarovana zoper nezgode po požaru, mnogi gospodarji so zavarovali tudi svoje premakljivo imetje. Kedor pa je zavaroval svoje seno na skednju, ni čuda, da misli tudi na svojo živino v hlevu. A kje je taka zavarovalnica? Res čuda je, da se še niso pelastili zavarovalnic za živino krščeni in nekrščeni židje. V pravem času so zivinorejci spoznali potrebo zavarovalnic za živino. Krščanski socialisti, nesebični prijatelji kmeta so v pravem času začeli ustanavljati zavarovalnice za živino; — v tej stroki so prehiteli žide.

Statistične podatke o teh zavarovalnicah na Goriškem smo preje navedli, nadalje pa govorimo o delovanju odbora za sestavo pravil.

V prvi seji dne 25. novembra je odbor volil svojim predsednikom deželnega poslanca č. g. Bl. Grčo in tajnikom nadučitelja gosp. Anton Rustijo; volil tudi ožji odbor in odbor za sestavo pravil in temu načelnikom dr. H. Tuma, dež. odbornika. Le-ta je že itak imel namen, sklicati nekatere shode na deželi, da agituje za „trgovsko-obrtno zadrugo v Gorici.“

Dne 12. decembra je imel shod v Ribembergu. Shod je bil dobro obiskan. Sklicatelj je govoril o gospodarski organizaciji sploh, posebe pa o zavarovalnicah za živino in o trgovsko-obrtniškimi zadrugi. — Upamo, da bo poučni govor obrodil mnogo sadu. —

Dne 19. decembra sta dr. Tuma in Bl. Grča priredila poučni gospodarski shod v Sempasu. Č. g. župnik Bl. Grča je poročal o zavarovalnicah in o zvezi zavarovalnic za govedo. Shoda so se udeležili štirje deželni poslanci: dr. Ant. Gregorčič, dr. Tuma, prof. Berbuč in župnik Grča, skoro vsi gospodarji županije Sempas in mnogi sosedje. Žal, da je bila dvorana premajhna; skoro 100 mož je ostalo zunaj dvorane. (Dalje sledi.)

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 30. decembra. Uradna „Wiener Zeitg.“ objavlja: Cesar je imenoval knezoškofa ljubljanskega dr. Missio knez nadškofom goriškim.

Dunaj, 30. decembra. Uradna „Wiener Zeitung“ objavlja cesarjevo lastnoročno pismo na ministerskega predsednika barona Gautscha, s katerim se zaključuje trinajsto zasedanje državnega zbora.

Dunaj, 30. decembra. Narodnostni klub, na Dunaju, kjer so zastopani slovanski, zlasti češki narod, je sklenil, da protestuje proti zakonu glede nemškega kot jedinega deželnega učnega jezika v šolah dolenjeavstrijskih ter izraža nado, da ta sklep ne dobi najvišjega potrdila. V ta namen skliče narodnostni klub dne 2. januarja javen shod na Dunaju.

Dunaj, 30. decembra. V nižjeavstrijskem deželnem zboru je zbornični predsednik vrnil Schönererijancu Hoferju predlog naperjen proti jezikovnim naredbam, rekoč, da to ne spada v deželni zbor, ker jezikovne naredbe niso zakoni, marveč le odloki vlade. Posl. Kopp je dejal, da stvar zadeva tudi Dolenjo Avstrijo, kjer je v marsikaterih občinah jako znaten procent bivajočih Čehov. Dr. Lueger je trdil, da to spada v drž. zbor. Konečno se je volil poseben odsek, da o tem odloči.

Dunaj, 30. decembra. Železniški minister Wittek je odobril pravila pokojninskega zavoda za uslužbence pri avstrijskih lokalnih železnicah, ki prične delovati s 1. januarjem.

Dunaj, 30. dec. Sedanji položaj označuje okolnost, da se liberalni Nemci prav židovski vsiljujejo Gautschu. Ni ga dneva, da bi se voditelji nemško-liberalne stranke sami ali po raznih deputacijah ne silili pred

Gautscha ali do katerega izmed drugih ministrov. Jasno je, da hote sedanje razmere izrabiti v svoje strankarske koristi ter pričakujejo trdno, da se posreči Poljake odločiti od desnice. To nalogo naj prevzame po mnenju nemških liberalcev minister Loebl, kot poljski deželni minister. — Govori se, da bi bili tudi Čehi lahko dobili svojega deželnega ministra, toda vzeti bi ga bil moral Gautsch iz krogov uradnikov, ker cesar je hotel imeti izključno uradniško ministerstvo.

Dunaj, 30. dec. Zakon, katerega je sklenil dolenje - avstrijski deželni zbor in po katerem naj se razglasi nemščina kot jedino veljavni deželni učni jezik po šolah, ne bo, kakor se govori v vladnih krogih, predložen cesarju v potrdilo; ako bi se to zgodilo, vplivali bi na to le politični oziri.

Velikovec, 30. decembra. Sinočna božičnica v „Narodni šoli“ vršila se je ob ogromni udeležbi sijajno. Nastop učencev kazal je veliki napredek naše šole, za kar gre glavna zahvala č. šolskim sestram.

Pliberk, 30. decembra. Pri občinskih volitvah v Smihelu nad Pliberkom in Globasnico je brez nasprotstva ob mnogobrojni udeležbi zmagala slovensko-narodna stranka!

Praga, 30. decembra. Pri dopolnilni volitvi za deželni zbor je bil v kmečkem okraju Toplice s 117 od 216 glasov izvoljen posl. Wolf deželnim poslancem.

Levov, 30. dec. Deželni zbor je izvolil 16 odsekov, mej temi tudi adresni odsek. Posl. Wachnianin je stavil nujni predlog, naj se povodom petdesetletnice cesarjeve nakaže 100.000 gold. za ustanovitev Raiffeisnovih posojilnic. Nujnost je bila vsprejeta in se je predlog izročil budgetnemu odseku.

Budimpešta, 30. dec. Poslanska zbornica je v včerajšnji seji nadaljevala razpravo o novem nagodbenem provizoriju. Govorila sta najpreje posl. Kubik in Marjay, ki sta se oba ogrevala za samostojno carinsko ozemlje in odklonila vladno predlogo. Na neko vprašanje posl. Polonyja je odgovoril grof Apponyi, da stoji na stališču, da se mora skleniti pogodba glede samostojne carine, ako se do 1. maja 1898 ne dožene definitivna pogodba z Avstrijo. Ministerski predsednik da je popolno istega mnenja. Tem pojasnilom se pridruži posl. Polonyi, ker se popolno vjema z nazeri neodvisne stranke. Neodvisna stranka ne želi, da bi se Ogerska ločila od Avstrije, marveč samo, naj se razveljavi carinska pogodba. Nato predsednik odredi tajno sejo na željo 12 poslancev. V tajni seji izjavlja baron Banffy, da o zadevah, ki se tičejo cele dežele, ne mara govoriti v tajni seji, ki je v tem slučaju neopravičena. Soglasno se nato sklene, da se nadaljuje javna seja. Banffy najpreje izjavlja, da je popolno krivo mnenje, češ, da name-rava Ogersko še tesneje združiti z Avstrijo, marveč hoče le zagotoviti obstoječe razmerje na način, ki je najbolj prikladen sedanjim razmeram. Na tej poti bo vlada vstrajala, tudi ako se predloga zakonitim potom ne uveljavi, ker ima pred očmi odgovornost za interese dežele. Izjavo so desničarji burno pozdravljali, levičarji pa uprizorili grozen

krik, vsled česar se je morala seja zaključiti in se nadaljuje danes. — V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da bo čakala vlada do 2. jan., potem pa, ako se predloga ne reši, z uporabo § 68. izdala potrebne naredbe.

Pariz, 30. decembra. General Charette, baron Lamberg in drugi odlični rojalisti so objavili v „Gazette de France“ izjavo, v kateri naglašajo, da se hočejo vedno potegovati za monarhistična načela.

Carigrad, 30. decembra. Grški poslanik je naznanil zunanjemu ministru, da se je nakazal turški banki prvi rok vojne odškodnine. To se je zgodilo na zahtevo turške vlade, ki je v veliki denarni zadregi in je zahtevala od imenovane banke 800.000 funtov predujema, od katerega se ji je pa izplačalo še le 200.000 funtov, ker vevlasti niso bile voljne, prevzeti poročstva za toliko svoto. — V Tesaliji ostale turške čete in tje vrnivši se ubegliki morajo veliko trpeti vsled izredno ostre zime.

Kaneja, 30. decembra. Admirali so sklenili, da bodo na vsak način zabranili izkrcaje turških čet na otok, ako jim ne dojdejo od vlad drugačna navodila.

Bombay, 30. decembra. Včeraj je zbolelo za kugo 54 oseb, umrlo pa jih je 37. Dosedaj je skupno zbolelo 14.257 oseb; od teh jih je umrlo 11.882.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3082 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24. urah v mm.
29	9. zvečer	746.4	—4.6	sl. jug	megla	
30	7. jutraj	744.8	—5.8	sl. svzh.	megla	0.0
	2. popol.	742.2	—3.3	sr. sever	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura —3.6°, za 1.0° pod normalom.

Eksekutivne dražbe.

Janeza Staverja iz Šilertabra nepremaklj. posestvo (6085 gld.), terjatev 250 gld., dné 3. jan. in 3. februarja v Ilir. Bistrici.

Janeza Korenča iz Broda nepr. posestvo (1520 gld.), terjatev 600 gld., dné 8. jan. in 7. febr. v Logatcu.

Frana Kovača iz Novega Mesta posestva (10.000. 200 in 150 gld.), terjatev 105 gld., dné 7. jan. in 11. febr. v Novem Mestu.

Frančiške Čuk iz Gorenje Vasi nepremakljivo posestvo (530 gld.), terjatev 91 gld. 56 kr., dné 8. jan. in 8. febr. v Logatcu.

Neže Bradeška posestvo v Rovtah (1083 gld.) dné 8. jan. in 8. febr. v Logatcu.

Josipa Milaveca iz Planine posestvo (565 gld.) dné 8. jan. in 7. febr. v Logatcu.

Janeza Pleškota iz Lukovice posestvo (2730 gld.) dné 8. jan. in 12. febr. v Ljubljani.

Janeza Mazija zemljišča v Rovtah (4216 gld.) dné 8. jan. in 7. febr. v Logatcu.

Antona Tomšiča iz Knežaka nepremakljivo posestvo (1320 gld.), terjatev 10 gld., dné 7. jan. in 7. februarja v Ilir. Bistrici.

Koverti s firmo

in

vizitnice

priporoča

„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

„Šaljivi Brivec“

izhaja v Trstu. Prinaša krasne slike ter brije kosmate ljudi v zimi in letu, kjer jih dobi.

Naročnikom ga pošilja za samih 5 kron na leto udani

857 1—1

Miloš Kamušič, urednik.

Prodá se iz proste roke

hiša

z lepimi prostori, katera obsega 7 spalnih sob, kuhinjo, jedilno shrambo in 2 kleti.

Nahaja se ob glavni cesti v Kapučiškem predmestju v Škofji Loki. Vrejena je za trgovino, kakor tudi za stanovanje. Prilčna je tudi za razne rokodelce.

Oglasiti se je pisмено pri Ivanu Cegnarju, sedlarju v Lescah na Gorenjskem.

869 3—1

Naznanilo.

Dné 8. novembra 1897 preselila sem se iz Novega Mesta v Trebnje, kjer sedaj stanujem v hiši št. 19. Po mojem odhodu nekaj dni iskal me je v več hišah in po meni popraševal neki častiti gospod duhovnik zaradi neke dedščine, katero bi imela po mojem možu dobiti.

865 1—1

Ana Globevnik

v Trebnjem št. 19, Dolenjsko.

Bortolo Sardotsch, Koper

(tvrdka obstoji od l. 1828)

prodaja

domača in inozemska olivna olja.

Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.

Ozir poštenosti,

zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinjšega namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev.

674 67

Zavod za

umetnost

slikarij

26-19 na 298

steklo

B.Škarda

v Brnu.

Specijaliteta:

Izdelovanje cerkvenih oken.

Sedemkrat odlikovan.

Ceniki zastoj in franko.

Se dopisuje v vseh slovanskih jezikih.

Katalogi na upogled

Ljudska posojilnica

Gradišče št. 1 v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge tudi po novem letu po

4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka.

868 1

Dunajska borza.

Dné 30. decembra.	
Skupni državni dolg v notah	102 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 95 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 40 "
Avstrijska krona renta 4%	101 " 90 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 40 "
Ogerska krona renta 4%	99 " 50 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	933 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	351 " 30 "
London vista	120 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 85 "
20 mark	11 " 76 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 52½ "
Italijanski bankovci	45 " 37½ "
C. kr. cekini	5 " 69 "

Dné 29. decembra.	
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	160 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 " 75 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 60 "
Tisine srečke 4%	138 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	129 " 20 "
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 " 50 "
Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 50 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 40 "
Priporitetne obveznice državne železnice	225 " — "
" " južne železnice 3%	183 " — "
" " južne železnice 5%	126 " — "
" " dolenjskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 " — "
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	19 " 40 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	74 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3435 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	426 " 25 "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	76 " 75 "
Splošna avstrijska stavbinska družba	103 " 50 "
Montanska družba avstr. plan.	131 " 65 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	166 " — "
Papirnih rubljev 100	127 " 25 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCU R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.